

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 2038
3500 GA Utrecht

**Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland**

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
omgevingswetnatuur@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk
WNB/2023/034A.toek(ontw)

Bijlage(n)
1

Datum
Betreft Beslissing op wijzigingsverzoek – ONTWERPBESLUIT

Geachte mevrouw,

Op 7 mei 2024 heb ik uw verzoek tot wijziging van de ontheffing met kenmerk WNB/2023/034.toek (met aanvraagnummer 5190028040731) voor het project 'PHS Zuidwestboog Meteren-Boxtel' ontvangen. Ik heb uw verzoek met de aanvullingen van 13 mei 2024, 17 mei 2024 en 21 mei 2024 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Procedure

Op grond van artikel 5.45, lid 2, jo artikel 16.7 van de Omgevingswet is voor besluiten op aanvragen om vergunningen met het oog op de uitvoering van een Tracébesluit (nu: projectbesluit) de coördinatie van samenhangende besluiten als bedoeld in afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Vorig besluit

Bij het besluit van 20 november 2023 is ontheffing met kenmerk WNB/2023/034.toek verleend. Ontheffing is verleend van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis, en ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 1, lid 2 en lid 4 van de Wnb voor zover dit betreft het verstoren, doden of verwonden en beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de platte schijfhoren en ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub a en sub b Wnb voor zover dit betreft het doden of verwonden en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de grote modderkruiper en ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub c Wnb voor zover dit betreft het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van exemplaren van de Kartuizer anjer voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2028.

De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van werkzaamheden nabij Meteren voor de realisatie van een aansluiting van de Betuwelijn op de spoorlijn van het tracé Meteren-Boxtel.

ONTWERPBESLUIT

De werkzaamheden bestaan uit het verleggen van het spoor, de aanleg van zandlichamen, de aanleg van kunstwerken, werkterreinen en aanvoerwegen, heiwerkzaamheden, het verleggen en dempen van waterwegen en de aanvoer van zand en bouwmaterialen.

Het project PHS Zuidwestboog Meteren-Boxtel is onderdeel van het Tracébesluit PHS Meteren-Boxtel, wat is vastgesteld op 14 mei 2020. Ten behoeve van de realisatiefase is het project in tweeën geknipt; in het deel Den Bosch-Vught, dat onder een separate ontheffingsprocedure valt, en het onderhavig besluit over het deel Zuidwestboog Meteren-Boxtel.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan. De Wet natuurbescherming bestaat daardoor niet meer. De Wnb is opgegaan in de Omgevingswet en in de regelingen die daarbij horen zoals het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal). De oude verbodsbepalingen staan nu in het Bal.

Eén van de wijzigingen in de Omgevingswet is dat de term 'ontheffing' niet meer bestaat. Dit is een 'omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit' geworden.

Wat betekent dit voor u?

Uw huidige ontheffing blijft gewoon gelden. Maar, op grond van het overgangsrecht dat bij de Omgevingswet hoort, moet ik uw ontheffing zien als een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit.

Uw ontheffing beschouw ik dus nu als een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, voor het opzettelijk verstoren van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub b van het Bal; voor het opzettelijk verstoren, doden of verwonden en beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de platte schijfhoren, zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub a, b en d van het Bal; het doden of verwonden en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de grote modderkruiper, zoals bedoeld in artikel 11.54, lid 1, sub a en b van het Bal; en het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van exemplaren van de Kartuizer Anjer, zoals bedoeld in artikel 11.54, lid 1, sub c van het Bal. Inhoudelijk verandert er voor u niets.

Uw wijzigingsverzoek moet ik ook behandelen onder de Omgevingswet en het Bal. De inhoudelijke toets is hetzelfde als onder de Wnb.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk

WNB/2023/034A.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Uw verzoek

Het verzoek tot wijzigen van de ontheffing met kenmerk WNB/2023/034.toek betreft het verzoek aanvullend een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te verlenen van verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub a, b en d van het Bal voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen, opzettelijk verstoren, en het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*).

Besluit

Ik ga gedeeltelijk akkoord met uw verzoek. Dit betekent dat uw omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit (dus feitelijk uw ontheffing met kenmerk WNB/2023/034.toek) is gewijzigd. De wijziging ziet toe op het aanvullend vergunning verlenen voor het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker, zoals genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal.

U krijgt geen vergunning voor het opzettelijk vangen of doden en het opzettelijk verstoren van de heikikker zoals genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub a en b van het Bal.

Hierbij ontvangt u het wijzigingsbesluit met kenmerk WNB/2023/034A.toek(ontw). De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Voor wat betreft mijn overige overwegingen voor de nieuwe omgevingsvergunning, met name voor de maatregelen, de staat van instandhouding en de andere bevredigende oplossing ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, de watervleermuis, de grote modderkruiper en de Kartuizer anjer, en het belang, verwijs ik u naar bijlage 1 van de brief van 20 november 2023 met kenmerk WNB/2023/034.toek.

Ik verleen u voor de periode vanaf de dag van bekendmaking van het definitieve besluit tot en met 31 december 2028 een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub b van het Bal; voor zover dit betreft het beschadigen en vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal; voor het opzettelijk verstoren, doden of verwonden en beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de platte schijfhoren, zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub a, b en d van het Bal; het doden of verwonden en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de grote modderkruiper, zoals bedoeld in artikel 11.54, lid 1, sub a en b van het Bal; en het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van exemplaren van de Kartuizer Anjer, zoals bedoeld in artikel 11.54, lid 1, sub c van het Bal.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk

WNB/2023/034A.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Aan deze omgevingsvergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Datum

Algemene voorschriften

- a. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die volgens de aanvraag worden uitgevoerd, tenzij dit anders in deze omgevingsvergunning staat.
- c. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister volgens artikel 4.12 Omgevingsbesluit.
- d. Het gebied waarvoor de omgevingsvergunning geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'PHS Zuidwestboog Meteren-Boxtel', gelegen in de gemeente West Betuwe tussen de Betuweroute vanaf km 44.6 tot km 46.6 en het spoorwegtraject Utrecht – 's-Hertogenbosch vanaf km 29.0 tot km 30.7, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan Flora en Fauna, Zuidwestboog Meteren-Boxtel' van 16 juni 2023.
- e. De omgevingsvergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De omgevingsvergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden ligt er een afschrift van deze omgevingsvergunning en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden. Deze worden op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De omgevingsvergunninghouder vult, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is het bijgevoegde meldingsformulier volledig in en stuurt deze samen met het ecologisch werkprotocol naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Onze referentie
Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk
WNB/2023/034A.toek(ontw)

Specifieke voorschriften

- a. U dient de maatregelen uit te voeren zoals genoemd in hoofdstuk 6, pagina 35 tot en met 39, uit het 'Projectplan Flora en Fauna' van Arcadis van 15 juni 2023, paragraaf 4.3, 4.4 en 4.5 van het rapport 'Activiteitenplan Heikikker PHS Zuidwestboog Meteren' van 6 mei 2024 en de aanvullingen van 13 mei 2024, 17 mei 2024 en 21 mei 2024.
- b. U dient tijdens de uitvoering van dit project rekening te houden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis, die loopt globaal van 15 mei tot en met 15 juli en van 1 november tot 1 april. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode voor de soort langer dan wel korter zijn.

ONTWERPBESLUIT

- De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de aangevraagde soorten.
- c. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantings- en winterperiode van de grote modderkruiper. Deze perioden lopen globaal respectievelijk van april tot en met augustus en van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de aanwezige vissen.
  - d. U dient in de jaren 1, 3 en 6 ná het kappen van de bomen, de te nemen maatregelen bij de vliegroutes te monitoren, conform de voorschriften uit het Vleermuisprotocol, op hun effectiviteit. U dient de monitoringsresultaten voor de vleermuizen naar RVO te sturen vóór het einde van het betreffende monitoringsjaar.
  - e. U dient in het jaar ná het uitzetten van de zaden van de Kartuizer anjer tijdens de bloeiperiode (juli-augustus), te monitoren hoeveel zaden zijn uitgekomen. De resultaten dient u vóór het einde van de zomer van dat betreffende monitoringsjaar te sturen aan RVO.
  - f. Indien uit de monitoring blijkt dat de gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen of de Kartuizer anjer in het geding komt omdat de effectiviteit van de mitigerende of compenserende maatregelen in het kader van het project niet voldoende is geborgd, kunnen aanvullende voorschriften worden opgelegd.
  - g. U dient tijdens de uitvoering van dit project rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de heikikker, die loopt globaal van 15 februari tot en met 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode voor de soort langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de aangevraagde soort.

Overige voorschriften

- h. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soort waarvoor omgevingsvergunning is verleend.

¹ Een ecologische deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. De ecologische deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hij of zij: (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten; heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeksmethoden; kan ecologische werkprotocollen uitwerken; kan specifieke maatregelen begeleiden.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Datum

Onze referentie
Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk
WNB/2023/034A.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

- i. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- j. Wanneer blijkt dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren, dan doet u een verzoek tot verlenging van de omgevingsvergunning. Doe dit minimaal 8 weken voor het einde van deze termijn. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk

WNB/2023/034A.toek(ontw)

Zienswijzen

Iedereen kan mondeling of schriftelijk reageren op het ontwerpbesluit. Dit heet het indienen van een zienswijze. Dit kan in de periode van woensdag 22 mei 2024 tot en met dinsdag 2 juni 2024.

Schriftelijke zienswijze kunt u sturen aan ProRail B.V., Coördinatiebureau Vergunningen, t.a.v. mevrouw W.M. Muller-van de Kamp, Postbus 2038 (T1.18), 3500 GA Utrecht, onder vermelding van "zienswijze ontwerpbesluit Wet natuurbescherming project Programma Hoogfrequent Spoorvervoer Zuidwestboog Meteren".

U kunt ook een mondelinge zienswijze geven. Voor het indienen van een mondelinge zienswijze kunt u een afspraak maken. Hiervoor kunt u bellen met Publieksvoorlichting via telefoonnummer 0800-7767245 bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.00 – 17.30 uur. Noem bij het maken van de afspraak het project: Programma Hoogfrequent Spoorvervoer Zuidwestboog Meteren.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer A540028277113. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister van Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

ONTWERPBESLUIT

Bijlage 1: Overwegingen Omgevingswet

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Datum

Afwijzing artikel 11.46, lid 1, sub a en b van het Bal

Uit uw aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub a en sub b van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen en het opzettelijk verstoren van exemplaren van de heikikker. Opzettelijk doden van de heikikker is niet aan de orde. U neemt voldoende maatregelen om opzettelijk doden van exemplaren te voorkomen. Opzettelijk vangen van heikikker is eveneens niet aan de orde, omdat het niet de bedoeling is deze soort definitief aan de natuur te onttrekken en onder u te houden, maar te verplaatsen binnen hun natuurlijke leefomgeving. Overtreding van het verbod op het opzettelijk verstoren is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk verstoren van de heikikker te voorkomen. Zo wordt voorkomen dat exemplaren van de heikikker aanwezig zijn in het werkgebied gedurende de werkzaamheden. Zodoende wordt uw aanvraag voor artikel 11.46, lid 1, sub a en b van het Bal ten aanzien van de heikikker afgewezen. Er is hiermee geen sprake van een overtreding.

Onze referentie
Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk
WNB/2023/034A.toek(ontw)

Instandhouding van de heikikker

Artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal

De heikikker is in het plangebied aangetroffen. Met name in de poldersloten van de weilanden tussen de A15 en de Markkade werden heikikkers aangetroffen. In het projectgebied ten zuiden van de Betuweroute dient dan ook rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van heikikkers. De Betuweroute vormt hierbij een barrière, welke heikikkers niet kunnen oversteken. De onderdoorgang onder de A15 en Betuweroute aan de rand van het projectgebied bestaat uit een zandbed met een werkweg en vormt momenteel geen geschikte migratieroute.

Door de werkzaamheden gaan rust- en voorplantingsplaatsen van de heikikker verloren en verdwijnt leefgebied. Ook kunnen exemplaren van de heikikker gewond raken of gedood worden wanneer zij zich in het werkgebied bevinden gedurende de werkzaamheden.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de heikikker tot een minimum te brengen, stelt u maatregelen voor zoals beschreven in paragraaf 4.3, 4.4 en 4.5 van het rapport 'Activiteitenplan Heikikker PHS Zuidwestboog Meteren' van 6 mei 2024 en in de aanvullingen van 13 mei 2024, 17 mei 2024 en 21 mei 2024. De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende en zijn hieronder beknopt uitgeschreven.

Het leefgebied van de heikikker wordt met een permanent amfibieënscherm afgeschermd van het werkgebied, hiermee wordt zo veel mogelijk voorkomen dat heikikkers het werkgebied betreden. Het amfibieënscherm bestaat uit stevig pvc/hard plastic van circa 40 centimeter hoog en wordt minimaal 10 centimeter ingegraven.

ONTWERPBESLUIT

Aan de zijde van het werkterrein worden de schermen voorzien van zogenaamde uittredes, dit zijn kleine heuveltjes die amfibieën en kleine zoogdieren de mogelijkheid geven het werkgebied te verlaten, zonder dat ze daarna terug kunnen komen.

Er zullen ook tijdelijke amfibieënschermen geplaatst worden. Dit gebeurt rond de delen van het projectgebied waar werkzaamheden gaan plaatsvinden. Door het werkgebied in compartimenten af te schermen kunnen deze afzonderlijk van elkaar worden vrijgegeven nadat de heikikkers zijn weggevangen.

Voorafgaand aan de start van het afvangen van de heikikkers wordt het werkterrein gemaaid. Hierbij wordt de vegetatie op 10 centimeter hoogte gehouden. Dit zorgt ervoor dat het landhabitat minder aantrekkelijk wordt en eventueel aanwezige heikikkers het terrein zoveel mogelijk zullen verlaten via de uittredes en/of zich zullen verplaatsen naar de oevers van de sloten. Voordat gestart zal worden met het afvangen van de heikikkers wordt het gras, na een aantal droge warme dagen, op 7 centimeter hoogte afgemaaid, hierdoor kunnen eventuele maaislachtoffers worden voorkomen.

Het afvangen van de heikikkers (en andere amfibieën) zal worden uitgevoerd door het werkgebied te voet te doorkruisen en systematisch te doorzoeken. Dit wordt bij voorkeur uitgevoerd in de donkere avonduren en/of vroege ochtend, wanneer de heikikker de oeverzone verlaat en verder het landhabitat opkomt om te foerageren. Aanwezige amfibieën worden met een schepnet en de hand afvangen. De heikikkers worden overgezet naar het reeds ingerichte compensatiegebied (zie volgende pagina). Overige amfibieën worden overgebracht naar een veilige plek buiten het werkterrein. Deze dieren zullen niet in het compensatiegebied worden geplaatst om ervoor te zorgen dat er zo min mogelijk concurrentie is voor de daar aanwezig heikikkers.

Naast de fysieke afvangrondes worden langs het tijdelijke amfibieënscherm om de 25-50 meter emmers van voldoende diepte ingegraven om de amfibieën af te vangen. De ingegraven emmers worden voorzien van schuilgelegenheid in de vorm van vochtig gras/losse grond zodat ingevallen dieren niet uitdrogen. Tevens worden er takken geplaatst om ingevallen muizen de gelegenheid te geven de emmer te verlaten. De emmers zullen bij gunstige omstandigheden (vochtig en niet te warm weer) worden opengezet en dagelijks in de ochtend en avond gecontroleerd worden door een deskundig ecooloog.

De heikikkers die in de emmers worden aangetroffen worden geregistreerd en overgebracht naar het compensatiegebied. De meeste heikikkers die worden afgevangen zullen verplaatst worden naar het compensatiegebied Nieuwe Markkade. Een klein deel van de weg te vangen heikikker zal naar de Driehoek worden verplaatst. Na afloop van de werkzaamheden zal een (eco)verbinding gerealiseerd worden onder de A15 (naast het personenspoor), waarmee deze populatie weer in verbinding komt met het leefgebied ten zuiden van de A15. De compensatiegebieden zijn zo ingericht en ontwikkeld dat dit voldoende is als hier vanaf begin juli heikikkers worden geplaatst.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk

WNB/2023/034A.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk

WNB/2023/034A.toek(ontw)

Wanneer na minimaal 5 aaneengesloten dagen blijkt dat er geen heikikkers in de emmers worden aangetroffen, kan er vanuit worden gegaan dat in het betreffende compartiment alle dieren zijn afgevangen. Het compartiment kan dan worden vrijgegeven voor verdere werkzaamheden.

De emmers mogen daarna worden verwijderd, waarna het werkterrein wordt vrijgegeven. Het dempen van tussensloten dient onder ecologische begeleiding uitgevoerd te worden.

Het is belangrijk dat het amfibiescherm dat het werkterrein van het leefgebied afschermt aanwezig en functioneel blijft (inclusief de uittredemogelijkheid) tot het project gerealiseerd is. Om de schermen functioneel te houden worden tweewekelijks controles uitgevoerd, daarnaast zal de vegetatie worden gemaaid voordat het boven de schermen uitkomt (maximaal 40 centimeter hoog).

Aan de zuidrand van het werkgebied wordt zoveel mogelijk leefgebied van de heikikker behouden. Dit zal na realisatie van het project weer in verbinding komen met het werkgebied en overige leefgebied van de heikikker.

Compensatie

Ter compensatie van het leefgebied wat verloren gaat wordt een tweetal compensatiegebieden ingericht in het projectgebied tussen de Betuweroute en A15 en ten zuiden van de A15. De compensatiegebieden worden voorafgaand aan de werkzaamheden aangelegd.

Het weiland waar de Nieuwe Markkade zal worden ingericht, bestaat in de huidige situatie uit een agrarisch weiland waar zich tussen de maaibeurten door kruidenrijk grasland ontwikkelt. Het perceel wordt in de huidige situatie intensief gemaaid en bemest. Het beheer wordt aangepast en de locatie zal zodoende zeer geschikt leefgebied voor heikikkers bieden. Na de inrichtingsmaatregelen en het aangepaste beheer zullen de beide locaties optimaal geschikt zijn als leefgebied voor de heikikker. De inrichtingsmaatregelen bestaan uit het volgende;

- In het noordelijke deel van het compensatiegebied wordt een ondiep waterbanket gecreëerd welke zal dienen als opgroei gebied voor jonge heikikkers.
- Het oude slotenpatroon in het perceel wordt hersteld en de oevers worden voorzien van flauwe taluds.
- Bestaande greppels worden iets verlaagd.
- Het waterpeil in de greppels wordt op peil gehouden gedurende het voortplantingsseizoen.
- Aan de zuidzijde van het compensatiegebied wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd.
- Het terrein aan de zuidrand dat permanent wordt afgeschermd zal middels een faunabuis verbonden worden met het compensatiegebied. Het compensatiegebied sluit vervolgens weer aan op (bestaand) leefgebied van de heikikker, waarmee de verschillende (afgeschermd) terreinen met elkaar zijn verbonden.

ONTWERPBESLUIT

Het compensatiegebied tussen de A15 en de Betuweroute (de Driehoek) betreft een groene corridor met glooiend landschap. De inrichtingsmaatregelen voor dit perceel bestaan uit het volgende;

- Aan de westzijde van de greppelpoel wordt een heuveltje aangelegd. Deze wordt beplant met inheemse struiken. De heuvel kan worden benut door amfibieën voor overwintering.
- Er is een greppelpoel aanwezig met flauwe taluds. De poel heeft geen verbinding met omliggend oppervlaktewater en bevat daardoor geen vissen.
- Een deel van de waterberging wordt op ongeveer 10 centimeter onder winterpeil afgegraven. Dit gebied is geschikt als voortplantingsgebied voor de heikikker.
- Het geplande compensatiegebied sluit aan op leefgebied van de grote modderkruiper. De te graven compensatiepoel wordt in eerste instantie niet aangesloten op de watergangen waar grote modderkruiper voorkomt. Zo is compenserend leefgebied voor heikikker direct beschikbaar, maar ondervindt de grote modderkruiper geen hinder van de werkzaamheden. Vervolgens wordt in de minst kwetsbare periode (september en oktober, één en ander conform het kennisdocument Grote Modderkruiper, versie 2.0 BIJ12 oktober 2021) van grote modderkruiper de compensatiepoel aangesloten op de watergang welke als leefgebied voor de grote modderkruiper fungeert. Door aansluiting van de compensatiepoel en de bestaande watergang wordt het leefgebied van grote modderkruiper uitgebreid.

Voor het beheer van de compensatiegebieden, dat helemaal wordt afgestemd op de leefwijze van de heikikker, wordt een ecologisch beheerplan gemaakt. Tijdens de werkzaamheden zal het beheer van de compensatieterreinen worden uitgevoerd door de aannemer, waarna het na realisatie wordt overgedragen aan ProRail.

Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat exemplaren van de heikikker ten tijde van de werkzaamheden in het werkgebied aanwezig zijn. Daarmee wordt voorkomen dat heikikkers opzettelijk gedood of verwond worden. Wel verdwijnen door de werkzaamheden voortplantings- en rustplaatsen van de heikikker. Er is dan ook sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal. Om deze reden wordt de omgevingsvergunning verleend.

Staat van instandhouding van de heikikker

De heikikker komt voor op zandgronden, hoog- en laagvenen, op heide, in beekdalen, in klei-op-veen en komkleigebieden en ook in de uiterwaarden van de Nederrijn en de Lek. De landelijke trendbeoordeling is stabiel. Sinds 1997 tot 2023 laat de populatie een stabiele trend zien.

Het hele rivierengebied is een uitgestrekt aaneengesloten leefgebied voor de heikikker in Nederland. De heikikker komt in het rivierengebied in relatief lage dichtheid voor in vergelijking met bijvoorbeeld concentraties rond vennen in heide- en bosgebieden op de zandgronden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk

WNB/2023/034A.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Echter is in het riviereengebied zoveel geschikt voortplantingsgebied aanwezig, in de vorm van vele duizenden kilometers sloot en oevers, dat de heikikker mede hierdoor één van de meest algemene soorten is.

Tijdens het soortgericht onderzoek dat in het voorjaar van 2024 binnen het projectgebied Zuidwestboog Meteren is uitgevoerd, zijn roepende heikikkers en eiklompjes van heikikkers aangetroffen ten zuiden van de Betuweroute. In het projectgebied komt de heikikker verspreid voor in relatief lage dichtheden. Deze verspreiding ligt in lijn met wat in het hele riviereengebied wordt waargenomen, waar in de intensief beheerde agrarische percelen over het algemeen enkele dieren per 100 meter strekkende oever worden aangetroffen.

Met het aanleggen van de compensatiegebieden zijn er voor de heikikker voldoende uitwijkmogelijkheden. Ook neemt u maatregelen om te voorkomen dat heikikkers gedood worden. De gunstige staat van instandhouding van de heikikker komt dan ook niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Alternatievenafweging

U houdt bij de planning van de werkzaamheden rekening met de kwetsbare perioden van de heikikker door de amfibieënschermen te plaatsen voordat juveniele heikikkers het water verlaten. Hiermee wordt voorkomen dat juveniele heikikkers in het werkgebied terecht komen. Ook neemt u maatregelen om te voorkomen dat heikikkers ten tijde van de werkzaamheden in het projectgebied aanwezig zijn, en worden compensatiegebieden voor de heikikker aangelegd.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en planning, wordt schade aan de heikikker zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voor handen is. Voor de uitgebreide alternatievenafweging voor het project en ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, de watervleermuis, de grote modderkruiper en de Kartuizer anjer verwijs ik u naar bijlage 1 van de brief van 20 november 2023 met kenmerk WNB/2023/034.toek.

Conclusie

Met inachtneming van bovenstaande kan de omgevingsvergunning worden gewijzigd wat betreft het aanvullend een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit verlenen van verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal voor wat betreft het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker. Voor wat betreft mijn overige overwegingen voor de nieuwe omgevingsvergunning, met name voor de maatregelen, de staat van instandhouding en de andere bevredigende oplossing ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, de watervleermuis, de grote modderkruiper en de Kartuizer anjer, en het belang, verwijs ik u naar bijlage 1 van de brief van 20 november 2023 met kenmerk WNB/2023/034.toek.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Datum

Onze referentie
Aanvraagnummer
A540028277113

Kenmerk
WNB/2023/034A.toek(ontw)